

"Draugas" tebūnie kiekvie-
nam lietuviui Katalikui Ame-
rikoje jo gyvenimo draugas!

DRAUGAS

(LITHUANIAN DAILY FRIEND)

Veltui statysime hažnyčią
darysime misijas, steig-
mokyklas, jei neimsime į
vo rankas spaudos ir jos
platinsime.

No. 12 2c A C O P Y CHICAGO, ILLINOIS, KETVIRTADIENIS, SAUSIO (JAN.) 15, 1925 M. ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER MARCH 31, 1916, AT CHICAGO, ILLINOIS UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879 2c A C O P Y METAL-VOL.

KARDINOLO HAYES GANYTOJINIS RAŠTAS

PRANESA APIE ŠVENTŲ- JŲ METŲ JUBILIEJŲ.

Aiškina šio Jubiliejaus reikš-
mingumą.

NEW YORK, saus. 14. — Vietos Šv. Patriko katedroje ir visose New Yorko arkivyskupijos bažnyčiose praėjusio sekmadienį tikintiesiems skaitytas Jo Em. kardinolo Hayes ganytojinis raštas apie Šventuosius Metus, apie šių metų didįjį Jubiliejų, kokį paslėbė pirmąjį Šventasis Tėvas.

Šventųjų Metų Jubiliejaus tikslas — visą pasaulį atsukti Dievo link, pažinti kardinolas rašte. Šventieji 1925 Metai yra nepaprastų žmonių Dievo malonių metai.

"Papa Pius XI šandien skaitosi svarbiausia pasaulio figūra, vienatinė figūra. Kokį mes turime," sako Jo Eminencija. "Visoj Europoj šandien nėra taip senų sostų, kaip kad Žvėjo Sostas."

Išaiškines Šventųjų Metų Jubiliejaus atidarymo apeigas, istoriją ir tradiciją, kardinolas ragina tikintuosius šiais išimtiniais metais labiau artintis prie Dievo per Kristų pasaulio Išganytoją.

Gal daugeliui nebus progos sulaukti kito tokio Jubiliejaus, kurs tegalės įvykti tik už 25 metų. Delto šandien patogus laikas visiems pasivaduoti tomis Dievo malonėmis.

Kardinolas plačiai rašo apie šandieninį modernių laikų jaunimą, kuris pradeda krypti klaidingais gyvenimo keliais. Tas jaunimas šiais Jubiliejaus Metais turėtų pasiekti Kristų Vaikelį.

CHATHAM, Mass., saus. 15. — Nardančioji laivė S-19 užplaukė ant sekumos netoli Nauset Beach šviturio. Iglu-la išgelbėta.

MASKVA, saus. 15. — Bolševikai labai patenkinti sekretoriaus Hughes atsistatydinimu.

NAUJAUSIOS TELEGRAMOS

LONDONAS, saus. 15. — Rytų, anot žinių iš Suomijos sostinės Helsingofo, ten prasidėsianti Pabaltės valstybių konferencija. Be Latvijos, Suomijos ir Estijos dalyvaus ir Lenkijos atstovai. Ši konferencija, tai Lenkijos noras Pabaltės valstybės pajungti savo interesams. Bet vargiai ji laimės. Lenkijos kviečiama Lietuva atsakė dalyvauti.

BERLYNAS, saus. 15. — Dr. Hans Luther, anujas kancleris, jau plinai patvarkė savo kabinetą ir eina apie tai pranešti Reichstagui.

OSLO, Norvegija, saus. 15. — Norvegijos komunistai planuoja sukelti darbininkų streiką, jei valdžia nepaluosuos areštuotų komunistų parlamento atstovų.

CHICAGO, saus. 15. — Miesto inžinierius Ericson praneša, kad įtaisyti vandens saikrodžius į visus namus Chicagoje atsisieja ligi 16 milijonų dolerių.

Italijos Politiniai Priešai Vienijasi Pakels Bendrą Kovą Fašistų Valdžiai

ROMA, saus. 15. — Buvus Italijos premieri Giolitti, Salandra ir Orlando ir dvidešimtys aštuoni kiti parlamento atstovai, reprezentuoją opoziciją, turėjo susirinkimą, kuriame diskutuota šandieninė politinė situacija.

Nutarta griežtai kovoti naują rinkimams įstatymo projektą generaliais principais remiantis ir balsuoti prieš ministerių kabinetą. Susirinkę atstovai be to reikė nuomonės, kad premieras Mussolini neįkvailikuotas praveisti naujus rinkimus.

Susirinkime šiokart susitaukė du didžiausi per 40 metų politiniai priešai — Salandra su Giolitti. Atstovai krikštavo, kuomet abu kits kitam padavė rankas tikslu bendromis jėgomis kovoti Mussolini valdžiai.

Ar Japonija Pripažins Mas- kvos Valdžią?

TOKYO, saus. 15. — Čionai iškeltas ir svarstomas klausimas, ar Japonijos vyriausybė pripažins Rusijos bolševikų valdžią?

Oficialė Japonija ten klausimui atsako, kad tas pripažinimas prigulės nuo pačios bolševikų valdžios.

Japonijos vyriausybė sutinka bolševikų valdžią pripažinti. Bet už tai reikalauja trijų sąlygų:

1. Sachalino saloje japonai reikalauja sau 50 nuosimčių produkcijoms žibalo. Bolševikai siūlo 40 nuos.

2. Japonija reikalauja bolševikų garantuoti nevesti jokios komunistinės propagan-

dos japonų teritorijose. Bolševikai pasižada nevesti propagandos, bet nenori garantuoti.

3. Japonija nori Sachalino salą evakuoti pavasarį. Bolševikai reikalauja tuojaus evakuoti.

Sakoma, jei bolševikai pripažins tas minėtas sąlygas, Japonija tikrai pripažins bolševikų valdžią.

Spėjama, kad bolševikai prisiims priėmimą Japonijos norų, bi tik gaus pripažinimą. Gi kas link sąlygų pildymo, tai jau kitas reikalas. Bolševikai negreiti savo pasižadėjimus pildyti.

NEPARASTAS ATSIKILIMAS.
BLOOMINGTON, Ill., saus. 15. — Chenoa miestelio Farmers' State bankon užvakar popiet atėjo du jaunu dailiai apsitaissiusi vyruku, pasisekė esą valstijūniais auditoriais ir bankos prezidentas jiems leido patikrinti knygas ir pinigų. Jie "tikrino" ligi visi bankos darbininkai išvaiškėjojio namo. Tuomet jie prezidentą surišo, paėmė 75,000 dol. pinigais ir bonais ir išvažiavo pagamintu automobiliu.

TOKYO, saus. 15. — Čionai sudegė amerikoniška šv. Luko ligoninė.

NUSAKOMA HUGHESO KANDIDATURA.

WASHINGTON, saus. 15. — Demokratų sferose kalbama, kad valstybės sekretorius Hughes ne veltui atsistatydina. 1928 metais jis nori but kandidatu į prezidentus iš republikonų partijos.

TARPTAUTINIO TEISMO KLAUSIMAS.

WASHINGTON, saus. 15. — Senato komitetas užsienių reikalais pradėjo svarstyti, kaip ir kokiū būdu S. Valstybės galėtų prisidėti prie Tarptautinio Teismo, kurs šandien yra T. Sąjungos žinyboje.

APIPLĖŠE TRAUKINI.

NEW YORK, saus. 15. — Vienas plėšikas Long Island pasažierinio traukinio paštos vagoną apiplėšė. Pagrobė 10,000 dolerių.

PASIRAŠYTA SKOLŲ SUTARTIS.

PARYŽIUS, saus. 15. — Santarvės valstybių ir S. Valstybių atstovai pasirašė sutartį, kurią nurodoma, kaip valstybės turi dalintis atimamas reparacijas. Kaip žinoma, reparacijų dalis tenka ir S. Valstybėms.

Namuose, 2462 Clybourn ave., policija rado nebegyvą Mrs. Katie Kajdzik. Suimtas jos vyras.

KOMUNISTAI AGITATORIAI KANADOJ.

Propagandą veda bedarbių tarpe.

TORONTO, saus. 10. — Šio miesto bedarbių tarpe pradėjo vesti propagandą komunistai agitatoriai, priklausę žinomai raudonajai I. W. W. (Industrial Workers of the World) organizacijai.

Aną dieną jie sušaukė bedarbius surengtan ėjiman miesto gatvėmis. Nemažai bedarbių jų paklausė. Numatoma ties valdžios butais ir ten sakytos prakalbos. Kalbėtojai darbininkus mėgino įtikinti, kad jiems, darbininkams, viskas priguli, maistas, pastogė ir visi šalies turtai. Nebuvo jokių demonstracijų, nei suiručijų. Delto, policija visai nesimaisė.

Kur tik iškyla žmonių tarpe vargas, žiūrėk tuojaus ir atsiranda raudonieji agitatoriai. Vargas yra radikalių svarbiausias padėjėjas organizuoti sukilimus ir revoliucijas.

Delto, Kanados valdžia turėtų daugiau susidomėti daugelio darbininkų likimu.

LATVIJA LIETUVAI DRAUGINGA.

LATVIŲ MINISTERIS MEJEROVICS TELEGRAFUOJA KAUNAN.

Ministeris Čarneck's jam atsako.

KAUNAS (per paštą). — Naujas Latvijos užsienių reikalų ministeris Mejerovics atsiuntė Lietuvos užsienių reikalų ministeriui Čarnekiui tokią telegramą:

"Pradėdamas eiti užsienių reikalų ministerio pareigas, kleičiai, pasirodė to per daug. Ir naktį prieš sausio 7 nežidariaudamas su Jūsų Eksecelencija, stiprinti tuos drauginčius santykius, kurie yra tarp mūsų dviejų kraštų ir kuriuos matyti virtusiais nuolatine santarve yra mano nuostabižiausias noras."

Sion telegramu Lietuvos užsienių reikalų ministeris Čarneckis taip atsakė:

"Aš prašau Jūsų Eksecelencijos priimti patikrinimą, kad laikau drauginę santykių stiprinimą tarp mūsų dviejų broliškų tautų kaip pagrindą jų atečiai. Visiškai atjauzdamas Jūsų jausmus, aš prašau priimti mano geriausius linkėjimus susilaukti pasisekimo Jūsų darbe."

LIETUVIŲ IR LATVIŲ JAUNIMAS.

KAUNAS, (per paštą). — Lietuvių-Latvių Vienybės draugija sumanusi sušaukti visų Lietuvos jaunimo organizacijų atstovų konferenciją, kurioje turėtų but išaiškinti klausimai, kaip patraukus Lietuvos jaunimą į bendrą lietuvių ir latvių tautų artinimosi darbą.

Jei konferencija pavyktų, Lietuvių-Latvių Vienybės draugija žada abiejų šalių jaunimą atskiroj konferencijoj suvesti į artėsius santykius.

Vakar siautė didelis gaisras medžių apdirbimo zonoje, Robey ir 25 gat. Dideli nuostoliai padaryta.

John Brazinski, 50 m., 3139 Emerald ave., pavestas grand jury. Jis kaltinamas už savo pačios nužudymą.

PLATINKIT "DRAUGĄ"

PINIGŲ KURSAS.

Sausio 14, 1925
Lietuvos 100 litų...\$10.00
Anglijos 1 sv. sterl...4.77
Prancijos 100 frankų...5.39
Belgijos 100 frankų...5.00
Italijos 100 lirų...4.18
Šveicarijos 100 fr...19.30
Čekoslovakijos 100 kr. 3.03

Lenkai Rengiasi Pagrobtį Danzigą

BERLYNAS, saus. 15. — raščiai ragina valdžią pEinant kokiū tai Versailleso taikos sutarties punktu ambasadorių konferencija leido lenkams turėti savo paštos biurą laisvame Danzigo mieste.

Be Varšavos ponija tą leidimą išiaiškino toli plačiau. Pirm pračių Naujų Metų jie įsikūrė ne vien paštos biurą, bet miesto gatvės "papuošė" paštos dėžėmis su baltu ereliu.

Laisvojo Danzigo gyventojams, kurių didžiūma yra vokiečiai, pasirodė to per daug. Ir naktį prieš sausio 7 nežidariaudamas su Jūsų Eksecelencija, stiprinti tuos drauginčius santykius, kurie yra tarp mūsų dviejų kraštų ir kuriuos matyti virtusiais nuolatine santarve yra mano nuostabižiausias noras."

Sion telegramu Lietuvos užsienių reikalų ministeris Čarneckis taip atsakė: "Aš prašau Jūsų Eksecelencijos priimti patikrinimą, kad laikau drauginę santykių stiprinimą tarp mūsų dviejų broliškų tautų kaip pagrindą jų atečiai. Visiškai atjauzdamas Jūsų jausmus, aš prašau priimti mano geriausius linkėjimus susilaukti pasisekimo Jūsų darbe."

Sion telegramu Lietuvos užsienių reikalų ministeris Čarneckis taip atsakė: "Aš prašau Jūsų Eksecelencijos priimti patikrinimą, kad laikau drauginę santykių stiprinimą tarp mūsų dviejų broliškų tautų kaip pagrindą jų atečiai. Visiškai atjauzdamas Jūsų jausmus, aš prašau priimti mano geriausius linkėjimus susilaukti pasisekimo Jūsų darbe."

KAUNE IR APYLINKĖSE NEMAŽAI SVETIMSALIŲ.

Kauno mieste ir apskrityje gruodžio 1 d. įregistruota 3,638 svetimsaliai, kurie skirs tosi taip: Suv. Valstybių piliečių 35, Anglijos — 25, Australijos — 30, Gudijos — 1,000, Belgijos — 4, Bulgarijos — 3, Čekoslovakijos — 20, Danijos — 21, Estijos — 18, Italijos — 5, Latvijos — 325, Lenkijos 277, Norvegijos — 2, Olandijos — 4, Palestinos — 4, Persijos — 1, Prancijos — 15, Rumunijos — 2, Rusijos — 1,008, Suomijos — 5, Švedijos — 7, Šveicarijos — 29, Vokietijos — 740, Vengrijos — 1, Danzigo — 1, Gruzijos — 4 ir Grailijos — 1.

Namuose, 424 Lake st., vi namui žamam apartamente rasta gazu užtroškęs J. L. Po da, 95 m. amžiaus. Jis vis nas gyveno.

SAUSIO 15, 1925.

CHICAGO. — Šandien dalies apsiniaukė; vakar pramatomą daugiau sniego, mažda atmaina temperatūra. Vakar žemiausia temperatūra buvo 11 laipsnų.

LIAUDIES UNIVERSITETAS.

West Side, Sausio 15 d., Aušros Vartų parapijos salėje Dr. K. Pakštas leksija "BIBLIJA IR GEOLOGIJA" (apie žemės sutvėrimą).

SIŪSKITE SAVO GIMINEMS

LIETUVA

PINIGUS
PER

"DRAUGA"

Nes, "DRAUGAS" pigliausiai siunčia ir geriausia patarnauja. "DRAUGAS" siunčia per didžiausią LIETUVOS VALSTYBES BANKĄ ir UKIO BANKĄ. "DRAUGAS" siunčia pinigų litais ir doleriais: perlaidomis, čekiais-draftais ir telegrama.

"DRAUGAS" PUBL. CO.
2334 So. Oakley Ave. Chicago.
Telef. Roosevelt 7791
Ofiso Valandos:
Nuo 8 ryto iki 7 val. vakare
Sekmadieniais uždaryta

D R A U G A S

Published Daily Except Sundays

One Year \$2.00

Six Months \$1.00

AT NEWS STANDS \$0.50

DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.

434 So. Oakley Ave., Chicago, Ill.

Red. Tel. Roosevelt 2919

Advertiser: Roosevelt 7791

PRANESIMAS LIETUVIŲ

SPAUDAI.

tion for a Lithuanian passport hereto annexed and I swear that personally appeared before me and in my presence signed the application and photograph to which my seal is affixed.

Sworn by me and given under my hand and seal this day of 192..

Notary Public

Sitoji priesaika turi būti pri segta prie paso aplikacijos.

Pasiuntinybė, atspausdinti naujas pasų aplikacijas, praneš apie tai užinteresuotų asmenų žiniai.

Liet. Resp. Pasiuntinybė.

AMERIKOS INVESTMENTAI SVETUR.

Suv. Valstybių investimentai užsienioose taip dideli, kad 1925 metais iš to tikimasi gauti tik vieną nuosimėčių vieną bilioną dolerių.

Taip tvirtina Suv. Valstybių Pinių (išd.) ekspertai. Jie pažymi, kad šandien apie penkiolika bilionų amerikoniškų dolerių užsienioose dirba šios šalies valdžiai ir pavieniams kreditoriams.

Be šių aktyvių pinigų dar apie šeši bilionai dolerių yra karo skolų, kurias skolingos Europos valstybės ir jų atmo-kėjimas nepatvarkytas. Šie pinigai delto Amerikai šandien neduoda jokio pelno, nes jie neaktyviai.

Aktyvių privatinių investimentų kapitalą sudaro apie 10 bilionų dolerių. Gi apie 5 bilionai yra jau patvarkytų atmo-kėjimui karo skolų. Skolas atmoka šios valstybės: Britanija, Suomija, Lietuva, Lenkija ir Ungarija.

Pinių departamento ekspertai tikrai nebežino, kaip daug pelno gali duoti per metus svetur įdėtas privatinis kapitalas. Tačiau mano, kad kur-kas daugiau kaip šeši nuosimėčius. Kaikuri dalis gali keliolika nuosimėčių, gal dar daugiau. Tad už visus investimentus per metus ir turės pasidaryti biliono dolerių pelnas.

Šiais metais, anot sąlytų ekspertų, S. Valstybės su savo kapitalais visas laikas stovės visų kitų valstybių priešaky.

P. Žadeikis.

LIETUVOS-AMERIKOS PREKYBINIŲ SANTYKIŲ APŽVALGA IR PREKYBOS GALIMYBĖS.

(Tąsa)

Lietuvos prekyba, ypač po litų įvedimo pamažu plečiasi ir stiprėja. Prekybos sutartys pasirašyta su visa eilė valstybių, kaip Anglija, Vokietija, Čeko-Slovakija; sutartys ruošiamos su Skandinavų valstybėmis, Suomija, Rusija. Prekybos ištaių skaitlius augo:

1919 m. buvo ? 1922 m. buvo 16,837
1920 m. buvo 13,730 1923 m. buvo 19,736
1921 m. buvo 17,282 1924 m. buvo 18,286

Šiais metais prekybos įmonių skaitlius šiek tiek sumažėjo, bet už tat kooperacinių bendrovių skaitlius padidėjo; jų dabar skaitoma 448.

Prie to viso Lietuva turi apie 2,000

LAISVAMANIJOS "VADAI - MILŽINAI."

JUDOS IR KRATŲ FARSISIEJAI.

Valstybės vedama kun. Garmaus byla prieš "Sandarą" už šmeižtą yra labai paprastas reiškinys. Jei mūsų visuomenės vadai ar ištaišios labiau paisytų laisvamanioskų paragrafijos "kurėjų", tai tokių būtų labai daug.

Byla prastas ir peiktinas dalykas. Bet jei ne teismai, tai mūsų laisvamanija, taip uoliai šmeiždama katalikybę ir katalikus, nebežinotų jokios ribos. Tad bylos teismuose bent tiek gera padaro, kad drožia laisvamanams per skaudžiausią jų vietą -- per kišenę. Sugyvuoję kankurie laisvamaniai net šventose vietose pasielgia pikčiau valkatos šunelio, kaip tai dar neseniai vienas iš Amerikos grįžęs laisvamanijos apaštalas, pasinaudodamas vakaro prietamsiu, gyvuliškai priteršė šventą vandenį vienoje Lietuvos bažnyčioje. Kitigi laisvų pažiūrų "misionieriai" užsiima ten "švaresniu" darbu: naikiniu medinių kryžių, tų giliai prasmingų senovės paminklų. Na, kaip gi šitokio "išsilavinimo" vyrus pamokinsi, jei ne teismu ir pabaudomis? Juk sąžinė pas juos neveikia.

Girdėjau kun. Garmaus prakalbą Cambridge lietuvių parapijos salėje. Ten jokio šmeižto nei grąsinimų nebuvo. Jis kalbėjo tik apie mokytų žmonių reikalingumą, moksleivius vergus ir reikalingą jai pašalpą. "Sandra" tuojau prieš rašė nebutų dalykų. Dabar ji teisme. Bylomis paprastai nesidomiu. Bet šitoje byloje yra vienas nepaprastas reiškinys. Surumbėje, sukerpėje aitriose kovose prieš katalikybę ir prieš katalikus, sandariečių ir kelevininkų redaktoriai -- vadai, teisme užklausti kokios jie tikybės, pasisakė esą katalikai. Atbukusių jausmų, išskirmijusių burnų išgvereliai laisvamanijos platintojai pasisako esą tos Bažnyčios nariai, kurią griauti buvo jų gyvenimo vyriausias tikslas. Ar-gi bereikia didesnio katalikybės išniekinimo! Na, čia sandariečių ir kelevininkų vadams pavyko pikčiau katalikybei įgelti, negu tam jų idejos sebrui ir mokinui, kurs Lietuvoje į šventą vandenį bažnyčioje pridėgė.

Kokia-gi gali būti laisvamanų minia, jei jų "mokytoji" viršūnė neteko paskutinio krislelio žmoniškumo? Visą laiką vertėsi prietaringa kova prieš katalikybės idealus, o dabar jie pasisako esą katalikai. Judošiška išmainė savo katalikybę į nešvarų edalą, šitie kaulės (nešvarumų simbolio) garbintojai šandien hukta ir farisiejaus kedėn atsistėti. O laisvamanija patenkinta! Ir Chicagoj "vaidilų" vakarienėje "rašte mo kytieji" ir "farisiejušai" sumetė savo nelaimingiems draugams nuo hausmės gelbėti virš šimto dolerių. Renka aukas visoj Amerikoje. ~~Atžinome~~ kad teisman atsidurę laisvamanijos milžinai buvo nepratę moralų aukštybėse skrajoti. Vienok niekaip nesitikejom, kad šie savųjų išgarbinti laisvamanybės didvyriai nudribtų tiesiog žemian jūrų dugno, kur tik bangžuvės išmatos tegali nūgrimsti. Tam reikia ypatingos laisvamanioskų dovanos ir "enatos". Ir tų but šitoms jų "dorybėms" apginti šandien laisvamanų renkamos aukos, kad Judos ir farisiejai ir trylinki persimetėliai galėtų ir toliau nešvarumais drabstyti į visą tai, kas yra gražesnio ir dorešnio pasauly.

Tik nejaugi visa laisvamanija nebeturėtų visiškai jokio idealo, jokio lojalumo jausmo (net savo idejoms) ir pritartų taip žiauriai veidmainystei? Nejaugi pas juos visus protavimo mašinerija būtų sustojusi? Kaž-kas, vis tik dar nesinori tam tikėti...

K. P.

Ką tik gavome iš Lietuvos

PATRICIJA

Arbe

NEŽINAMOJI KANKINĖ

Drama 4-rių aktų

Šis veikalėlis tinkamas

mergaitėms, nes joje vien mer-

gaitės lošia. Vaidintojų lošime dalyvauja 14 asmenų.

Nedidelį skaitlį jų tegavome, užsakykite iš anksto.

Kaina 15c.

DRAUGO KNYGYNAS

234 So. Oakley Av Chicago

K. F. CHICAGOS APSKRIČIO PROTOKOLAS.

K. F. Chicago Apskričio metinis susimas įvyko sausio 7, 1925.

Susimą atidarė vice-pirm. B. Nenartonis, malda sukalbėjo kun. Dr. K. Reklaitis.

Dalyviai.

Skyrių atstovai sekamai suvažiavo:

BRIDGEPORT -- 26-tas skyrius: B. Sekleckis, T. Aleliunas, O. Aleliunienė, K. Krutulis, P. Krutulienė, J. Garukas, V. Šriubienė.

TOWN OF LAKE, 7-tas skyrius: J. Baltutis, J. Kanušienas, V. Galnaitis.

BRIGHTON PARK 19 skyrius: B. Nenartonis.

18-TH ST., 15-tas skyrius: M. Bagdonas, M. Zizas, M. Lorančas.

WEST SIDE, 3-ias skyrius: Kun. Dr. K. Reklaitis, adv. B. F. Mastauskas, A. Peldzius.

NORTH SIDE, 23-ias skyrius: P. Kišonas, J. Daugirdas.

ROSELAND, 27-as skyrius: J. Šliogeris.

CICERO, ILL., 12-tas skyrius: A. Valančius, T. Strelčiūnas, L. Krekščiūnas, K. Petrošius.

Skaitytas protokolai. Vienbalsiai priimtas.

Skyrių raportai.

26-tas sk., Bridgeport, turėjo du vakarų. Vakarų pelnas ir aukų surinkta per metus \$294.25. Prie skyriaus priklaus 7-nios draugijos.

7-tas sky., Town of Lake, turėjo du vakarų ir vienas prakalbas. Vakaruose nedaug pelnė. Aukų per metus surinkta \$213.00. Prie skyriaus priklaus 6-šios draugijos.

3-ias sky., West Side, turėjo 1 vakarą ir prakalbas. Aukų per metus surinko ir vakaro pelnas \$500. Prie skyriaus priklaus 13 draugijų.

15-tas sky., 18-th St., turėjo 8-nis vakarus su paskaitomis. Aukų per metus surinko \$1,700.00. Prie skyriaus priklaus 10 draugijų.

23-ias sky., North Side, turėjo 4 vakarus. Aukų per metus \$472.75. Prie skyriaus priklaus 14 draugijų.

19 sky., Brighton Park, turėjo paskaitas. Per metus aukų surinko \$200.00. Prie skyriaus priklaus 4 draugijos.

27 sk. Roseland, turėjo 3 vakarus. Aukų per metus surinko, \$400.00. Prie skyriaus priklaus 8 draugijos.

12-tas sky., Cicero, turėjo 5 vakarus. Aukų per metus surinko \$1,636.45. Prie skyriaus priklaus 18 draugijų.

Del Seimo.

Gerb. kun. Dr. K. Reklaitis referuoja. Yra paimta Dievo Apveizdos parapijos svetainė 1 d. vasaro 1925. Laiškai bei atsišaukimai yra pasiūti katalikiškoms dr. ir Fed. skyriams į visas kolonijas, tarant prie Seimo rengiamasi rypetingai ir tikiamasi turėti vieną iš skaitlingiausių suvažiavimų. Seimui užsibaigs p. Vaikšaus Dramos Teatras atliks puikių vaidinimą.

1925 Valdyba.

Valdyba rinkta slapto balsavimu.

Dvasios vadu -- gerb. Kun. F. Kudirka.

Pirm. -- T. Strelčiūnas.

I vice-pirm. -- M. Bagdonas,

II vice-pirm. -- P. Kišonis,

Rašt. -- V. Galnaitis,

Izd. -- J. Baltutis,

Izd. globėjos: -- O. Aleliunienė, P. Krutulienė.

Moksleivių Vajus.

Kadangi Lietuvos Nepriklausomybės šventę nutarta minėti 15 d. Gegužės mėn., tai vasario 16 (kiek anksčiau ar vėliau) F. Apskritys nori įvykinti Moksleivių Vajų. Komisija prirengimui: kun. Dr. K. Reklaitis, Dr. K. Pakštas, kun. H. Vaičiūnas.

Susimas uždaryta 11 val. vak. Maldą sukalbėjo gerb. kun. Dr. K. Reklaitis.

Apskričio Sekretorė.

čiaus Vyskupas Motiejus Valančius -- blaivybės apaštalas. Yra beletristikos straipsnelių, eilių patarimų ir šiaip naujų straipsnių. Puslapių turi 160. Kaina 60 Lietuvos centų, taigi visai pigus. Nusipirkite, o nesigailėsite. Visokias knygas (taigi ir "Laimės Kalendorių" su "Kauno Kalendoriumi") galite užsisakyti per "Draugo" ofisą 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill.

Parašyk Tamistai laišką "Draugo" ofiso vedėjams ir paprašyk jų šitų dviejų kalendorių, o jie greitai laiku išrašys.

J. L.

IŠKILMINGOS LAIDOTUVĖS.

A. a. U. Evaldienė mirė Brooklyne begyvendama pas savo dukrėlę A. Šimutienę. Jos valią pildydami p. p. Šimutiai atvežė ją laidoti Chicago šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Laidotuvėse (sausio 9 d.) dalyvavo daugybė a. a. Evaldienės giminių ir taip-gi gražus būrelis p. p. Šimutių draugų bei gerų pažįstamų, kaip tai: kun. Albavičius, Federacijos pirmininkas, visi "Dzimdzi-Dzimdzi" trupės artistai, ponai Vaickūs, Strazdas, Kudirka, "Draugo" redaktoriai su žmona ir daug kitų. Į kapines lydėjo ilga virtinė palydovų.

Šv. Jurgio bažnyčioje pamaldos buvo labai įspudingos. Vienu kartu gėdulingas mišias kunigai laikė prie visų 3 altorių. Laikė mišių giedoją "Dzimdzi-Dzimdzi" artistai specialiai tai liudnai iškilmei Vanagaičio parašytas kompozicijas. Artistą Justą Kudirką čia pirmu kartu išgirdau didelėje bažnyčioje giedant. Ypač "Skubink prie Kryžiaus" (komp. Vanagaičio) giedant bažnyčioje susidarė labai graudus įspūdis.

Doro gyvenimo pavyzdinga motina, a. a. Evaldienė paliko našlaičiais savo vaikus: Joną Evaldą, žinomą Bridgeporto biznierių ir poniją Aneliją Šimutienę, labai gražaus išauklėjimo, jautrios širdies, švelnaus budo "Garso" redaktoriaus žmoną ir patriotingą dviejų gražių sūnelių motiną.

K. P.

Lietuvos ir Amerikos, atskirai imant, prekybos rezultatai 1918 -- 1924 laikotarpyje:

LIETUVA

	Prekybos balansas	Eksporatas mil. lt.	Importas mil. lt.	Prekybos apyvarta mil.-lit.
Metai				
1918				
1919				
1920	-17,2	55,2	72,3	127,5
1921	-37,7	57,6	95,3	152,9
1922	+ 2,1	76,9	74,8	151,7
1923	- 9,8	146,8	156,6	303,4
pusė				
1924	+17,9	124,9	107,0	231,9

LABDARYBĖS KAMPĖLIS

ZALINGOS NUOMONĖS.

Vis artyn ir artyn mes esame prie užbrizto tikslų, siekio: t. y. įsteigimo Chicagoje ligonbučio ir našlaitnamis.

Daugelis iš mūsų nedrįsta viešai pasisakyti, ar mes esame už ar prieš tą Labd. darbą, statyti ligonbutį.

Kaip daug pasaulio yra skirtingų minčių apie šelpimo našlaičių priemones, taip daug yra skirtingų minčių tarpe mūsų lietuvių — labdaryų.

Vieni mato tame, mūsų pradėtame darbe vien tik organizacijos išnaudojimą savo garbei, nuosavai kišenei papildyti ir t. t. Kiti pasako, kad dabarties Direktorai buk išklodę iš 1914 metų tveriant Labd. Sągą, užbrizto tikslų obalsio, nes tuomet buk visas darbas buvęs nukreiptas vien našlaičiams šelpiti. Rinkta aukų, dėta daug vargo, trūsio, kad sukaltus kuodangiausia kapitalo statyti vargšams seneliams prieglaudą, o dabar jau kalbama apie ligoninę.

Tokiems asmenims patarčiau pažvelgti į Labd. Sąjungos konstituciją.

Labdaringos Sągos konstitucijoje pirmame puslapy, 3 paragrafe, apie Sąj. veikimą skaitome šitaip: "Kad pažymėtąjį tikslą pasiektus, Labdaringoji Sąjunga a) rupinsis pritraukti prie labdarybės darbo kuodangiausia žmonių, b) rupinsis, steigti visose lietuvių parapijose labdaringąsias draugijas, c) rupinsis pritraukti prie Labdaringosios Sągos visas Chicago ir jos apylinkių lietuvių katalikų draugijas, d) steigis ir užlaikys našlaičių prieglaudas, našlaičių globos namus, ligonbučius, mokyklas, bibliotekas, patarimo, darbo, imigrantų globos biurus ir tt."

Dabar gal bus aišku, kad labdaryuose kalbamoji ligoninė yra teisėta pašalpos šaka. Baigdamas, dar vieną žodį

pridedu. Kad mus nieks neklaidentų, ir gerą mūsų užnėmumą iki paskutinio laipsnio, tai aš patarčiau kiekvienam, apšviętą, kultūrą mylėtoją prisirašyti prie Labdaringos Sągos, gauti jos konstituciją, ją atidžiai perskaityti. Atsiminkime, kad našlaičių šelpimas yra aukščiausios rūšies humanitarinis ir kultūrinis darbas.

Vargdienis.

IŠ LABDARINGOS SĄGOS DIREKTORIŲ SU-MO.

Sausio 9 d. įvyko Labd. Sągos Centro Direk. su-mas. Į su-mą atsilankė šie direktoriai: B. Sekleckis, B. Nerar-tonis, P. Vitkus, B. Vitkienė, A. Nausėda, S. Jucevičė, M. Šlikas ir J. Krotkus.

Su-mą atidarė pirm. B. Sekleckis. Protokolas iš pereinamojo priimtas. Sv. Antano dienos klausimu bus kreiptasi pas Jo Em. Kardinolą sykiu su namo planais.

P. Vitkus išduoda raportą iš 5-jo Jubilėjinio Seimo. Seimas davė pelno 2,400.00 dol., daug daugiau kaip pereinamais metais. Smulkmeniškas raportas bus išduotas Centro su-me kuris įvyks sausio 28 d.

J. Krotkus duoda įnešimą, kad Centras pagamintų atskaitų blankas. Tose blankose kuopa turėtų surašyti vardus ir pavardes šelpiamųjų asmenų, jų antraštas, taip kad Centras žinotų kiek kokioj kuopoj ir kam išmokamos pašalpos. To reikalaujo pastarasis Seimas ir tą turės išpildyti centras.

Taipgi ištarta užuojautos žodis Marquette parko lietuviams, ir jei jie reikalauja moralės paramos, tia Labd. Sąga neatsisako.

Direktoriai apgailestavo kad Jubilėjinis Seimas tapo nenufotografuotas. p. Butkėvičė buvo apsiėmusi surasti fotografistą, bet de ja del kokių priežasčių nesurado. Tokių budu istorinis Labd. Seimas liko tik laikraščio lapuose, o ne paveiksle.

Jubilėjinio Seimo pageidavimas, kad Labdaryų Seimai būtų rengiami kiek anksčiau, atidėtas Centro su-man.

Direktorių sumanymu išrinkta komisija kreipties pas kunigus Marijonus, kad duotų Labdarybei agitatorių, bei aukų rinkėją. Tinkamiausias aukų rinkimui būtų kun. B. Butnėnas.

Direktoriai išnešė pageidavimą, kad Centras surengtų kokią pramogą. Namų statymo komisija praneša, kad ji turėjusi 2 d. sausio su-mą. Kontraktas su architektu M. Žaldoku padarytas. Komisija padariusi kontraktą su architektu Žaldoku, svarstė namo vidurinę ir išvirsinę išvaizdą. Žodžiu tariant norimą padaryti, kad namas būtų su moderniais įrengimais, k. t. grindų spalva, langai, durys, keltuvai ir tt.

Kontraktą padarytą Labdarybės su archit. M. Žaldokų pasirašė Direktorių pirm. B. Sekleckis ir išdėtininkas kun. P. Kudirka. Pasirašius kontraktą, nutartą atmokėti architekt. pagal padarytos sutarties \$2,100.00. Planai jau beveik užbaigti, o atliginimą tik dabar tegavo architektas.

Nutarta, kad padaryto kontraktų kopija būtų įdėta į Labdaringos Sągos Centro Direktorių knygą.

Atėjus 11 val. vak. su-mas pirm. B. Sekleckio uždarytas. Koresp.

IŠ KUOPŲ VEIKIMO.

Iš 3 kuopos.

CICERO, ILL. — Sausio 8 d. vietinė kuopa turėjo lošiamųjų kauliukų pasilinksminimą — vakarą.

Vakaras puikiai pasisekė, žmonių buvo pilna svetainė. Visi linksmai žaidė iki vėlumos.

Kuopa turėjo daugybę dovanų (apie 100 dovanų), taip kad kiekvienas ką nors gavo. Žmonės eidami namo pasakojo, kad Labd. kuopa turėjusi daugiau dovanų negu kokią pašalpinę draugiją.

To vakaro raportas bus išduotas nedėlioje sausio 18 d. Maža Labdarė.

NORTH SIDE.

Labd. Sągos 6 kuopos susirinkimas įvyko sausio 5 d. 1925 parap. kambaryj. Atsilankė gan skaitlingas burių narių. Su pradžia naujų metų sykiu ir su nauja energija pradėta svarstyti dešimties metų skyriaus gyvavimo su-kaktuvės. Nutarta minėti su-kaktuvės kovo 15 d. 1925 m. Rengiamas tai dienai vaidinimas "Ubagų akademija". prkalbos, eilės ir taip toliau.

Seimo raportas priimtas vienbalsiai. Nutarta rengti pikniką. Į komisiją įeina: Ponia F. Andruškevičienė. Kalbėta apie centro pikniką. 6 skyriaus komitetai praneša, kad centro piknikui išnuomota Polonijos daržas 31 d. Gegužio. Pastebėta, kad nors mes turime nemaža garbės narių, bet visgi mūsų kuopa nedidėja. Mes visi gerai žinome, kad prigulėti prie labdaryų kainuoja tik 10c. mėnesiui. Rodos kad kiekvienas Lietuvis turėtų prigulėti prie šios organizacijos. Kviečiame visus North Sidiečius įsirašyti į mūsų labdaryų kuopą.

Susirinkimai esti kiekvieno mėnesio pirmą nedėdienį. Atstovai iš šių draugijų dalyvavo šiame susirinkime: Šv. Jozapo, Šv. Mykolo, Šv. Cecilijos, Aušros Vartų, Šv. Kazimiero, ir Rožančios. Gražu, kad šitos draugystės kartu dirba. Dėkojame už darbą 1924 m. Prašome prisidėti dar smarkiau šiais metais.

A. Nausėda.

IŠ MARQUETTE PARKO

Sausio 18 d. Labdaringos Sągos 25 kuopa turės extra, svarbu susirinkimą šv. Kazimiero Vienuolyno mokykloje. Kviečiami visi kuoskaitlingiausiai atsilankyti. Taipgi prašome, kad nariai, kurie buvote pirmiau įsirašę į Labdaryų kuopą, ateitumėt užsimokėti mėnesinį mokestį.

BULGARISKA ŽOLIŲ ARBATA. Palengvina skausmą, Palengvina Sukietyjima vidurių, Palengvina Kepenių kenkimus, Pagerina Kraują, Bulgariska Žolių Arbata yra paroduota pas kiekvieną vaistinininką 35c. — 75c. ir \$1.25. Pastaba: Aš pasiūsyu mano didelį 5 mėn. sąsą per pasta už \$1.25. Rašykite pas: H. H. Von Schlick, 39 Marvel Building, Pittsburgh, Pa.

Kas Gyvas! KONCERTA
Kas Gyvas! ŠOKIUS

Šią Proga Duoda

LIET. VYČIŲ CHICAGOS APSKRIČIO CHORAS

SEKMADIENĮ SAUSIO 18 DIENA 1925 METŲ

Bohemian American Hall

1436-40 W. 18th Street

Tarp Racine ir Ashland Gatvių

Pradžia 8:00 val. vakare

Programas susideda iš: Solo, duetų, ir Trio. Didžiulis Vyčių choras išpildys Snausko Kantato "Broliai". Tenoro solo šioje Kantatoj išpildys artistas Justas Kudirka. Užtikrinam jog bus patenkintas kiekvienas atsilankęs į mūsų koncertą. Po koncerto šokiai iki vėlumos.

Kviečiame visus

CHORAS.

Tel Lafayette 8568
Dr. A. J. NORMANTH
LIETUVIS NAPRAPATAS
4454 So. Western Avenue
Val.: Nuo 2 iki 6 iki 8 P. M.
Chicago.

S. D. LACHAWICZ

Lietuvis Graborius
2514 W. 25-th Place
Chicago, Ill.
Patarnauja laido-tuvėse kuopiglausia. Reikale mieldžiū at-sisaukti, o mano darbu busite užga-nėdinti.
Tel. Canal 1371
2199

SKAITYKITE "DRAUGO" APGARŠINIMUS

CHAS. K. VUOSAITIS

Didžiausios ir geriausios siuvejes ant West Sides. Turis dideli pasirinkimą rudeniniu ir žieminiu materiju del vyru ir moteriu.

SIUTUS IR OVERKOTUS

Visokių Stylų

Padaran ant užsakimo greitai ir gerai. Kainos visiems prieinamos. Kreipkitės pas mane del gero patarnavimo. Taipgi

Valome, dažome ir atnaujiname senus.

CHAS. K. VUOSAITIS

Lietuvių Kraudėjas

2337 So. Leavitt St. Chicago, Ill.

Tel. Roosevelt 8982

Didžiausia Lietuviška Krautuvė Chicagoj

PEARL QUEEN KONCERTINA

NEMOKESI PINIGUS BEREIKALO

Mūsų krautuvė—Viena iš didžiausių Chicagoje. Parduodame už žemiausią kainą, kur kitur taip negausi. Mašinelių laikams drukuoti ir ofiso darbams yra naujausios mados. Užlaikam visokius laikrodžius, žiedus, šliubinius ir deimantinius; gramofonus lietuviškais rekordais ir koncertinių geriausių, armonikų rusiškų ir prusiškų išdirbysčių. Balalaidų, gitarų ir smuikų, kokių tik reikia. Dirbame visokius ženklius drangystėms, taisome laikrodžius ir muzikališkus instrumentus atskančiai. Taipgi užlaikau pilna eilę optiškų dalykų.

STEPONAS P. KAZLAWSKI

4632 So. ASHLAND AVE. CHICAGO, ILL.
Telefonas BOULEVARD 7309

kybos balanso pasyvumas išaiškinamas sunkiomis ekonominėmis ir politinėmis krašto apyvostomis: naujai įsikurusiai valstybei, Didžiojo Karo nualintai, prisiejo neatidėliojant pradžioje savystovio šeiminkavimo, užsienioose daug ko pirk-tis, o kovos su lenkais, santykių įtėpimas su Aliantais del Klaipėdos negalėjo neigiamai į mūsų prekybą nepaveikti. Tat Lietuvos prekybos pasyvumas yra tik laikinas apsiereikimas, be to dar jis buvo su kaupu padengtas gausia Amerikos lietuvių dolerių pašalpa siunčiamia saviškiams į Lietuvą. Ateityje pastovi litų valiuta, Klaipėdos uostas ir šalies gamybos pajėgų sustiprėjimas duos galimybę mūsų eksportui įveikti importą, ką mes jau matome 1924 metais. Čia nebus prošli pas-tebėti, kad po karo dauguma Europos val-stijų turi serganti prekybos balansą; taip 1923 metais nekalbant jau apie Rusiją, Lenkiją, ir Vokietiją, — pasyvų prekybos balansą turėjo Anglija, Francija, Belgija, Estonija, Latvija.

4. Sustojus prie 1923 m. užsieninės prekybos, sekančios skaitlinės gerai apibudina jos turinį:

Lietuvos importas susidarė iš:

manufakt. ir galanter.	30,8%
maist. prod.	20,4
metalu dirb.	14,4
miner. dirb.	8,0
gyvul. prod.	7,0
chem. prod.	5,7
medžio dirb.	3,0
kitokių	9,7

Lietuvos eksportas buvo toks:

miško medž.	28,8%
maisto produk.	21,3
gyvul. ir paukš.	11,1
gyvul. prod.	9,3
semėnys	8,9
linų pluošt.	8,8
selenos, kaboč.	6,1
kitų prekių	5,9

Šie skaitmens pasako, kad visas mūsų eksportas rėmėsi tik ant žemės ukio ir miškų; dargi mūsų importe tie patys produktai figuruoja, tik žinoma pilnai apdirbtame pavydalu, tarytum grįžta atgal: čia yra didelė užduotis mūsų pramonininkams ir ukininkams panašias importo pozicijas suvaidinti iki minimumo. Šis tas yra jau daroma ir nē be pasise-

kimo: taip, auginta eukriniai runkeliai ir bandymas davė Lietuvai savo žemėj išauginto cukraus. Žemiau talpinama rodiklių skaitlinių lentelė kuri taipgi įdomiai ir palankiai apibudina mūsų eksportą laikui bėgant:

	1921	1922	1923
linų pluošt.	2,4	4,6	7,1
javai ir miltai	2,3	14,6	30,6
gyvuliai	2,0	2,0	39,1
negaminti medžiai	243,7	244,7	44,0

Svetimos valstybės dalyvavo 1923 metais Lietuvos importe ir eksporte sekančiai:

	Eksportas
Vokietija	43,2%
D. Britanija	26,9%
Latvija	15,9%
Ispanija	2,7%
Danija	2,5%
Amer. Suv. Valst.	1,8%

	Importas
Vokietijos	30,89%
D. Britanijos	5,27%
Čekoslovakijos	3,35%
Latvijos	3,27%
Amer. Suv. Valst.	2,27%

Salginius aukščiau paduotas skaitlinės su tokiomis skaitlinėmis 1924 metų pirmu pusmečiu, lengva pastebėti svarbių atmainų:

	pus. 1924 m. eksportas į
Vokietiją	30,1%
D. Britaniją	26,0%
Latvija	12,2%
Čekoslovak.	6,3%
Ameriką	2,9%
Olandiją	2,3%
Daniją	2,0%

	pus. 1924 m. importas iš
Vokietijos	65,12%
D. Britanijos	7,5%
Čekoslovakijos	4,1%
Amerikos	3,8%
Švedijos	3,6%
Latvijos	2,9%
Olandijos	2,5%

Klaipėdos uosto dėka, Vokietijos eksportas Lietuvon sumažėjo 15%, atsidarė platus prekybos kelias į Skandinaviją ir Ameriką ir prekybos balansas pasidarė aiškiai aktyvas. 5) Sustojus prie 1924 m. pirmo pusmečio prekybos davinių ir nulyginus su 1923 metų daviniais rei-

kia žinoti, kad Lietuva tarp kitko eksportavo produktų už:

	1924 m.	1923 m.
	tuks. lt.	tukt. lt.
linų	33,220	7,603
medžio med.	23,950	12,430
Oda išdirbta ir pusžalė	8,936	3,913
kiaušinių	8,237	6,678
kiaulių	7,468	1,845
javai ir miltai	4,587	5,634
pieno prod. popiera	.870	?

pieno prod. popiera	870	1
Importas.		
	1924 m.	1923 m.
	tuks. lt.	tuks. lt.
audinių	28,878	17,260
akm. anglis	12.620	.510
cukraus	6.535	4.695
metal. dirb.	6.500	
drabužių ir galanter.	4.784	8.609
popier. prod.	2.430	
žemės ukio mašin.	2.105	
chemikal.	1.320	
džiov. vaisiai	1.125	

(Bus daugiau)

DARBAS

DARBININKŲ SKYRIUS.

NAMŲ STATYMO UNI-JOS CHICAGOJE.

Visos didžiosios namų statymo unijos Chicagoje painformavo kontraktorius, kad ateinančio vasario pradžioje darbininkai pareikalaus už aukštesnių užmokesnių už darbą.

Karpenteriams ir darbininkams geležies (iron workers) šandie mokama \$1.25 valandoje. Jie reikalauja \$1.50 valandoje. Paprastiems darbininkams šandie mokama 82½c. valandoje. Reikalaus \$1.00.

Murininkams ir kitiems jau šandie mokama po \$1.50 valandoje. Dar kitiems po \$1.35 valandoje. Delto, šimet norima nustatyti vienodą visiems amatninkams užmokesnį — \$1.50 valandoje.

Piliečių komiteto vykinti Landiso pirminink. F. W. Armstrong, pareiškia, kad amatninkų reikalavimai turės Chicagoj sustabdyti daugelio milijonų dolerių vertės statymo projektus. Daugelis firmų atsisakė statymo, kuomet darbininkai reikalaus nepateisintai aukštų užmokesnių.

Ir jei amatninkai atsisakys savo tikslų, darbininkams dar daugiau bus vargo įsigyti nuosavus namelius. Oz.

VAIKŲ DARBO KLAUSIMAS.

Šį mėnesį 40 valstijų legislatores susirinko į sesijas. Jos turės išspręsti didžią svarbų klausimą. Tas klausimas, tai vaikų darbo amendmentas federalei konstitucijai. Kongresas amendmentą (priedą) pravedė ir įdavė atskiroms valstijoms ratifikuoti. Kad amendmentas būtų pripažintas, reikalingas 32 valstijų ratifikavimas. Jei amendmentas būtų pripažintas tuomet jis leistų Kongresui visoj šaly kontroliuoti vaikų darbą. Tai būtų federalinė kontrolė. Ji būtų reikalinga atskiros biuro ir nemažai išlaidų daugelio darbininkų išlaikymui.

Pirmiausias tas vaikų darbo amendmentas turėjo daugelį šalininkų ir rėmėjų. Šandiečių žmonių skaičius mažėja. Jie perėjo opozicijon ir pastaroji kaskart eina didyn ir stipryn.

Didžiūma gyventojų su nepasitikėjimu atsineša į tą amendmentą. Ne vien delto, kad valdžiai būtų suteikta daugiau centralizacijos ir biurokratizmo, bet ir delto, kad tas amendmentas mažai naudingas. Kas tiesa, vaikų darbas turi būti kontroliuojamas ir tvarkomas, kas kai-kuriuose valstybėse jau senai atliekama. Bet ne ligi 16-os arba 18-os metų vaikų amžiaus.

Nemažai darbininkų vaikų baigia pradžios mokyklas jiems einant 14-sius metus

amžiaus. Ne visi jie paskui nori ir gali toliau eiti mokslus. Dažnai kai-kurie jų reikalingi tėvų pagelbai. Toki bernačiai gauna lengvus darbus ir prisideda prie namiečių išlaikymo, ypač didelėse šeimynose.

Kuomet gi valstijos ratifikuotų amendmentą, tuomet valdžia neatsižūrėtų nei į tėvus, nei į šeimynas ir priaugliams uždraustų visokį užsiėmimą, nors aukštesnias mokyklas lankyti nebut iš ko. Rezultate būtų iškelta tingi-nystės liga, kuri paskiaus virstų tikra epidemija.

Taip žiuri ir taip aiškina tą vaikų darbo amendmentą visi tie, kurie pažįsta darbininkų gyvenimą.

Nebe tik tuomet jaunimas ligi 18-os metų amžiaus galėtų būti linosas nuo darbo, jei valdžia savo lėšomis ji leistų į aukštesnias mokyklas.

Ziogus.

KOVOJA PIGIUS NAMUS.

Anglijos darbininkai industriniuose centruose labai reikalingi gyvenamųjų namų. Namams statyti medžiaga ir pats statymas brangiai atsieina.

Pastaraisiais laikais Skotijos firma Weir and Co. įdėvė vyriausybei sumanymą, kad ji galinti lengvai ir pigiai statyti plieno namelius. Tos rūšies namelių kai-kur jau pristatyta. Pasirodė, kad jie ne vien pigiai pastatomi, bet stiprūs ir juose sveika gyventi.

Sakytą firmą aiškina, kad plieno namelių statymas nėra naujas. Jau šešeri metai, kaip tas projektas iškeltas ir kai-kur vykdomas.

Firma toliau nurodo, kad tiems nameliams pastatyti mediniai rėmai apklojami plieninėmis skardomis. Iš vidaus skardos nuklojamos asbestu, gi namelių vidus išbajgiamas taip, kaip Amerikoje. Vietoje tinko vartojamos gatavos "wall boards." Išoro plieninės skardos dažais nuteptos.

Pigūs darbas. Pastatymui nebereikalingi tam tikri amatninkai. Nurodžius kiekvienas darbininkas gali pastatyti tos rūšies namelius.

Vyriausybė sutiko su tais vi-sais planais ir su visu sumanymu.

Bet štai prieš tų plieninių namų statymą griežtai pakilo namų statymo unijos. Jos sako, kad kuomet bus pradėtas tos rūšies namus statyti, daugelis amatninkų tuomet neteks darbo.

Kad atbaidyti žmones nuo plieninių namelių, unijų vadai skelbia visokių nebutų daiktų. Jie tvirtina, kad tokios namuose gyvenimas nesveikas, kad žiemos laiką juose šalta, gi vasarą — perkaršta. Kad juose atsiranda per daug drėgnumo.

Bet firma faktais įrodo, kad taip nėra, kaip tų vadų tvirtinama. Tos rūšies nameliai per praėjusius šešerius metus gyvenimui išmėginti ir pasirodė labai tinkami, neat-sižvelgiant į jų pigų statymą ir išlaikymą.

Na, ir tuo klausimu eina kova, kurios rezultatai gana aiškūs. Neteikę prieš namų statymo darbo amatninkai turės rasti kitokio užsiėmimo. Gigeri ir pigūs nameliai savo ražu bus statomi.

Tečiau įdomiausia tas, kad organizuotas darbas neatsižvelgia į pažangą, ekonomiją ir visuomenės gerovę, tik žiuri, kad jam būtų gera.

Aguona.

NEPILNAMEČIŲ DARBININKŲ LANKYMAS MOKYKLŲ.

Aštuoni didžiausi industrijos centrai reikalauja, kad nepilnamečiai, kurie aplėdę reguliariškas dienas mokyklas ir pradėję dirbti, lankyti taip vadinamas "continuation" mokyklas, tai yra, jie turi eiti į mokyklą paskirtomis valandomis savaitėje.

New York'e vaikai, tarp 16 ir 18 metų, turi lankyti mokyklą nuo 4 iki 8 valandų savaitėje (jeigu dirba 20 val. savaitėje).

Illinois reikalauja nuo vaikų, tarp 16 ir 18 metų senumo, lankymą mokyklos iš 8 valandų savaitėje. Tas įstatymas, kuris liečia vaikus iki 18 metų amžiaus, tik pradės veikti nuo rugs. 1, 1925, dabartinis aprūpinimas apima vaikus iki 17 metų amžiaus. Ohio reikalauja 4 val. savaitėje vaikams nuo 16 iki 18 metų.

Indianoj, vaikai nuo 16 iki 18 m. amžiaus turi lankyti mokyklą nuo 4 iki 8 val. savaitėje.

Wisconsin'o įstatymas at-tresnis, reikalauja 8 val. nuo vaikų nuo 16 iki 18 metų amžiaus.

Missouri vaikai, nuo 16 iki 18 metų, turi lankyti mokyklą 4 val. savaitėje. Tose valstijose laikas praleistas mo-

kyklose priskaitytas prie legališko darbo valandų.

Massachusetts nepilnamečiai, nuo 16 iki 21 metų, turi gauti sertifikatus dirbti išdirbystės įstaigose. Jeigu sertifikatas nerodo, kad nepilnametis sutinka su mokyklos štos klasės reikalavimais, jis turi lankyti vakarinę mokyklą, jeigu ji yra jo mieste.

Michigan'e, vaikai, nuo 16 iki 17 metų, turi lankyti mokyklą 8 valandas savaitėje. (F.L.I.S.)

"Draugas" atlieka visus spaudos darbus. Neieškok svetimų kada gali "Draugas"

Mūsų Naujo Namų Adresas Yra Šis:

162-164 N. Sangamon St.

Arti Randolph Str.

Mes turime geriausių silkų ir žuvies. Taip tai: Alaska Fat Scotch ir Holland silkų. Mes pardudami bakelėmis, pusbaikėmis, ketvirtbaikėmis ir viedrais.

Mes pristatome į visas miesto dalis. Taipgi pristatome ir į užmiestį.

Reikalui esant telefonuo-kite: Monroe 7344

Visi užsakymai yra gvaran-tuoti.

M. BORTZ COMPANY

IMPORTERS & PACKERS OF ALASKA, SCOTCH and HOLLAND HERRING

162-164 N. SANGAMON ST. TEL. MONROE 7344 CHICAGO

X-RAY \$1.00

Vyrat ir Moterys kurie kenčia. Žinokite taisybę. Mūsų specialistai duoda pilną egzaminaciją, kur iš-randa visus Jūsų silpnumus. Nereikė spėti, šis egzaminas tikras ir neabe-jotinas. Jeigu skauda tau vidurius, krūtines, pečius, galvą, jeigu negru-muliuoja tau viduriai, neturi apetito, kankina tave reumatizmas, dusulys, o-dos ligos nerviškas ir kitos kroni-skos ligos.

Veltai nedeiskite laika ir pinigų pas daktarus kurie neduoda rezul-tatų. Daugelis žmonių mano kad jau nebus galima išgydyti jos. Ne-pasiduokite. Gaukite nuo expertų patarimą. Prisidėkite ir jus prie tų simtų sveikų ir linksmų pacientų kurie lankosi kiekvieną dieną į mu-sų privatistų kambarius.

Mes turime didžiausią ofisą Chicagoje su visais moderniais įtaisymais ir mašinomis.

Kad norite greitų rezultatų atsi-neškite šį skaitimą o gausi egzaminaciją ir X-Ray kuris kainuoja \$10.00 už \$1.00.

CHICAGO MEDICAL CLINIC

505 So. State St. Kamp. Congress St. Privatistų kambarius 7 E. Congress St.

Prieš Letter Stores

Valandos: Nuo 9 iki 6 val. vak. Panedėlais, Seredomis ir Subat-mis 9 iki 8 val. Nedėliomis: Nuo 9 iki 12 val. ryte.

TERPETINAS PANAIKINA ŠALTĮ

Terpetinas panaikina šaltį taip kaip ranka atima. Jeigu turi blogą šaltį, jeigu turi sunkumą ant krūtinių ar kosulį, nekentek, bet tuojaus pasitrink su šiuo vaistu.

Naujas išradimas Turpo turi savyje visus Terpetino gydančius vaistus. Turpo nedegina, nedažo, nei pu-sių nedaro ant trinamos vietos. Turpo nėra taiknuotas ir nesmirda.

Pamėgink Turpo prieš einant gul-ti šį vakarą. Turpo greitai pašalina bronchitą, pleuris, reumatizmą, lumbago, katarą ir neuralgiją. Jis pa-gelbsti nuo galvos skaudėjimo, kojų nusidėginimų, išsiskikimų ir kitų skaudėjimų. Prašalina krūpų skau-dėjimą gerklėje.

Prašalinkite šaltį tuojaus su Tur-po—Turpentine Ointment, kuris turi savyje Menthol ir Camphor, Turpo 35c. ir 70c. už puodelį.

The Glessner Co. Findlay, Ohio.

CHICAGOJE

VAIKŲKAUS DRAMOS TEATRAS.

Savo vaidinimais aplankys šias kolonijas:

Sausio 16 d. Draugijų svet. 9 ir Lincoln St. Waukegan, Ill.

Sausio 18 d. St. Peters Hall, Wilwaukee Ave. & Pine St. Kenosha, Wis.

Sausio 25 d. Visų Šventų par. svet. 10806 Wabash Ave. Roseland.

Sausio 31 d. Sv. Jurgio par. svet. 3230 Auburn Ave.

Vasario 1 d. Dievo Apveizdos par. svet. 18-th ir Union Ave.

Vasario 8 d. Sv. Antano par. svet. 15-th St. ir 49 Ave. Cicero, Ill.

MERGAITĖS VILIOJANTI GROŽE PRIKLAUSO NUO SVEIKATOS

Vilijanti gražybė, moteriškos svarbiausios dalykas, priklauso nuo švarumo ir apsaugos delikatinę moteriškų organų. Šis yra darbas Femaform, produktas mokytojų. Moterims yra kaip duotas iš dangaus.

Femaform yra aiškus gydo-lis del moteriškų skausmų ir kentėjimų, apsaugoje jaunystės, ir palengvina permainingoje gyvenimo. Dirba labai greitai ir visiškai apsaugoje.

PAS JUSŲ VAISTININKĄ

Femaform galima nusipirkti pas kiekvieną modernią vaistininką. Bet kad jūsų vaistininkas neparduoda, prisijuskite \$1.00 ir mes jums prisijusime. Kad nepatenkins su-gražinsime pinigų.

LAUBER & LAUBER CO.
Išdirbėjanto Chemistai
Laboratorijos Divizija
1526 W. 21st Street
CHICAGO, U. S. A.

LIETUVIS FOTOGRAFISTAS

Jei Tamista nori, kad Jūsų paveikslas atrodytų kaip gyvas, tai tą padarys Tamistoms J. J. Stankaus Bridgeport Studioje.

Mes imame paveikslus vestuvių, šeimynų, pavienių ir t. t. Mūsų studijoje galime nusilumti paveikslą bilia dieną ar vakarą, nes mes turime tam tikrus elektriskus įtaisymus. Kainos labai prieinamos.

J. J. Stankus
BRIDGEPORT STUDIO
3202 So. Halsted Street
Tel. Boulevard 3302

Player Piano Rolės

Q-R-S

Žodinės Rolės ir Blue Bird Dainos Sumažintos Kainos tik

\$1.00

Parsiduoda mūsų krautu-vėje šiandien

Q. R. S. Player Rolės
Yra geriausios

SAM KANTOR

Jewelry And Music Shop
10759 So. Michigan Ave.
Tel. Pull. 9355
Chicago, Ill.

EXTRA!

Lukšio Naujaisi iš Lietuvos Krutameji Paveikslai.

Bus rodoma:

Sausio 14 ir 15 d. parap. svet. 65 Milwaukee Ave. Milwaukee, Wis.

Sausio 16 d. parap. svet. 815 Park Ave. Racine, Wis.
Sausio 20 d. Eagles Theatre Westville, Ill.
Sausio 24 ir 25 d. Sv. Jurgio svet. Grand Rapids, Mich.
Sausio 19 d. Bijo Theatre Auburn, Ill.

GAVO PINIGUS LIETUVOJE

Trakevičia Elena
Janušauskienė M.
Pasicki B.
Aprimas Ig.
Laurinskaitė Aug.
Laužikas J.
Valinskakas A.
Grigalis V. (Gary, Ind.)
Gasimnas K. (Cicero, Ill.)
Klimovich Chas. (Roseland, Ill.)
Pajuodis J.
Liubertas A.
Rupėniūnienė A.
Novakas J.
Nagaitis J.
Rev. B. Bumšas
Mankienė O. (Cicero, Ill.)
Kaminskas M.
Arkamavičia J. (Cicero, Ill.)
Bubnienė A.
Mukas J.
Širvinskaitė St. (Gary, Ind.)
Urbonavičius B. (du siunt.)
Žvirgzdynas St. (du siunt.)
Sutkienė M.
Daugirda M. (Johnson City, Ill.)
Brūžinas A.
Slapis A.
Šaulys J.
Nevidauskas J.
Juška J.
Zastautienė O.
Bartkienė O.
Baltadonienė Ap. (du siunt.)
Stiphius Marcelė (Cicero, Ill.)
Višniauskas M. (du siunt.)
Gerdžiūnas A. (Cicero, Ill.)
Spėtyla J.
Kairys A.
Brazauskas V.
Mišeikienė E. (Cicero, Ill.)
Radzevičius L. (Gary, Ind.)
Dakanas F. (Gary, Ind.)
Žvirgzdynis St.
Kerpauskis K.
Kasdailis E.
J. Zalatorius
B. N.
Gedminienė P.
Knistautas J.
Plečkaitis P.
Petraitienė M.
Noreika Ig.
Balsis J.
Stockus J.
Stangvilas L. (du ček.)
Šatkaitė M. (du siunt.)
Sutkus A.
Kravašėjus A.
Vilimas K.
Kun. J. Paškauskas
Slezas K.
Lidžius M. (Cicero, Ill.)
Dumbliauskienė Pr.
M. Dambekienė

KURIUOS SIUNTE PER "DRAUGA" SIE ASMENYS:
"DRAUGO" PINIGŲ SIUNTIMO SKYRIUS,
Atdaras kasdien, išskyrus šventadienius iki 8 v. v.

S. M. DAUGINAS

Lietuvis Laidrodininkas Roselande

taipgi pataisau visokius muzikališkus instrumentus. Turime geriausį išsirkimą jubileriskų dalykų, deimantų ir laikrodėlių. Atsilankyk pas mus prieš perkant Katėdoms dovanas. Mes taipgi taisome Europinius ir Amerikankus laikrodėlius ir jubileriskus dalykus.

10753 So. Michigan Ave.

Chicago, Ill. Tel. Pullman 9352